

28.9.2012

Aseturvallisuuden kehittämishanke
Apulaispoliisipäällikkö Esko Rasi

Viite: Aseturvallisuuden kehittämishankkeen / Esko Rasin kirje 14.9.2012

LAUSUNTO ASELUPAKÄYTÄNTÖJEN YHTENÄISTÄMISOHJEESTA

Keski-Suomen poliisilaitos esittää aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohjeeseen liittyen lausuntona seuraavaa:

Kohdan 2.; 2.1.; 2.1.1. ja 2.1.2. otsikoinnit:

Ampuma-aselain 45 §:n mukaan hankkimislupa voidaan antaa muutoin vaatimukset täyttävälle sellaiselle henkilölle, jota voidaan pitää terveydentilan ja käyttäytymisen perusteella sopivana. Yhtenäistämisohjeen kohdan 2. otsikoinnissa "sopivuudesta" käytetään "soveltuvuus" sanaa. Yhtenäistämisohjeen 2. kohdan otsikointi ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan ampuma-aselain mukaisesti koskemaan henkilön sopivuutta.

Kohta 2.1.1.:

Seitsemännen kappaleen "Jos luvanhakijaan koskeva lainvoimainen tuomio ..." lause jää sisällöltään epäselväksi. Sisältönä lienee tarkoitettu, että esteenä uuden luvan saamiseen olisi pääsääntöisesti se, että henkilöä epäillään esitutkinnassa sellaisesta rikoksesta, joka muodostaa esteen luvan saamiseen.

Viimeisen kappaleen viittaus Kouvolan hallinto-oikeuden ratkaisuun jää esitetyssä muodossaan epäselväksi. Voisi olla tarkoituksenmukaista avata muutamalla sanalla peruutusperustetta.

Kohta 2.1.2:

Kolmannen kappaleen mukaan 67 §:n 2 momentin 1 ja kohtien peruuttamisperusteiden käyttö edellyttää luvanhaltijan syyllistymistä rikokseen. Syyttäjän tekemä syyksi lukevaa syyttämättä jättämisspätös on siihen rinnastettava lainvoimainen asiaratkaisu. On hyvin tulkinnanvaraista, voidaanko lainvoimaa vailla oleva tuomioistuimen ratkaisu tai esitutkinnassa avustajan läsnä ollessa tehty myöntäminen rinnastaa, tekstissä viitatuin tavoin ja edellytyksillä, rikokseen syyllistymiseen. Hallituksen esityksessä rikokseen syyllistymisestä ei ole tarkempia perusteluita. Tekstiosan neljännessä kappaleessa viitattu Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisu tukee osaltaan tätä näkemystä. Tekstistä ehdotetaan poistettavaksi rinnastettavuus vailla lainvoimaa olevaan tuomioistuimen päätökseen ja esitutkinnassa avustajan läsnä ollessa tehty myöntäminen. Tekstissä voisi maininta, että mikäli henkilön ei ole todettu syyllistyneen rikoksiin, voisi peruuttaminen tulla kysymykseen käyttäytymiseen liittyvien seikkojen perusteella, jäljempänä kuvatuin tavoin.

Soveltamisohjeen mukaan aiemmin annetulla varoituksella olisi vaikutusta, jos se on annettu samasta syystä, joka on peruutusharkinnan perusteena. Ohje voidaan tulkita ahtaasti ja se on tulkinnanvarainen, sillä yhtä hyvin rikokseen syyllistymisen kuin käyttäytymisen tai muulla perusteella annetulla varoituksella on merkitystä peruutusharkinnassa. Tätä voidaan perustella osaltaan sillä, että varoituksen antaminen edellyttää aina peruuttamisperusteen olemassa oloa ja varoitus voidaan antaa luvan peruuttamisen sijasta, jos luvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta. Tähän perustuen rikoksiin syyllistymisen ja käyttäytymisen perusteella tms. muusta syystä annetut varoitukset tulee ottaa samalla tavalla huomioon kuin aikaisemmat luvan peruuttamisetkin.

Yhtenäistämisoheessa voisi olla erillisenä kohtana varoituksen antaminen, perusteet ja käytännöt. Ohjeistusta tarvittaisiin ainakin siihen, mitkä seikkojen valossa yksittäistapauksessa kohtuuttomuutta arvioidaan, koska hallituksen esityksessä ei oteta tarkemmin kantaa näihin asioihin.

Kohta 2.2.2.:

Ohjeessa olisi ehkä hyvä käsitellä käytännön kannalta sitä, mikä merkitys lupaharkinnassa annetaan 15 -vuotta täyttäneen alle 15 -vuotiaana tapah-tuneille rikoksille tai sopivuuteen vaikuttavaan käyttäytymiseen.

Kohta 2.2.3.:

Ampuma-aselakia koskevan hallituksen esityksen mukaan sellainen mieli-sairaus tai muu mielenterveydellinen ongelma, johon liittyy vaara vahingoit-taa itseään tai muita, on ehdoton este uuden luvan saamiselle ja peruutus-peruste.

Kohta 2.3.3.2.:

Olisiko metsästyskiellon merkitystä lupaharkinnassa koskevassa kohdassa tarpeen huomioida jotenkin rauhoittamattomien eläinten pyydystäminen ja tappaminen. Rauhoittamattomien eläinten pyytämisessä ei ole kyseessä riistaeläimiin kohdistuvasta metsästyksestä eikä rauhoittamattomien eläin-ten pyytäminen edellytä metsästyskorttia tai metsästysoikeutta.

2.3.6.2.:

Ohjeluonnoksen mukaan liikennetrikokset voisivat estää luvan saamisen ja olla peruuttamisperusteena, vain jos teko osoittaa tekijässään konkreettista vakavaa piittaamattomuutta omasta ja toisten turvallisuudesta.

Käytännössä usein toistuvat tapaukset, joissa henkilö on syyllistynyt usein ja toistuvasti liikenneturvallisuuden vaarantamisiin, joista osa on osoittanut vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuutta kohtaan. Olisiko ohjeessa syytä ottaa kantaa näihin, koska toistuvat useat samanlaiset liikenneturval-lisuuden vaarantamiset osoittavat käyttäytymiseen liittyvinä osoittavat jat-kuvaa ja toistuvaa toisten turvallisuutta vaarantavaa käyttäytymistä.

Ohjeeseen sisältyvää törkeän liikenneturvallisuuden vaarantamisen este-vaikutusta voidaan ehkä liian alhaisena ja estevaikutuksen tulisi olla vähin-tään törkeän rattijuopumuksen kanssa yhteneväinen. Törkeä liikenneturval-lisuuden vaarantaminen tulisi olla pääsääntöisesti peruuttamisperuste, koska sinällään tunnusmerkistön täyttymiseen sisältyy, että teko on ollut

omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisten hengelle tai terveydelle. Teon tunnusmerkistön täytyminen ei edellytä konkreettista vaaraa.

Kokonaisuudessaan luvanhaltijan sopivuuteen vaikuttavien seikkojen ja peruuttamisen perusteiden tulisi olla estevaikutukseltaan ja peruuttamisperusteeltaan enemmän yhteneväisiä suhteessa rikoksella tai teolla aiheutettuun tai siitä ilmenevään turvallisuuden vaarantamiseen nähden sekä niihin tekoihin nähden joihin, ei sisälly minkäänlaista vaarantamismomenttia.

Kokonaisuudessaan esitetyn kaltaisena aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohje muuttaa aikaisempaa yhtenäistämisohjetta ja siihen perustuneita aselupakäytäntöjä. Osaltaan ohjeesta jää puuttumaan aikaisemmassa aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohjeessa olleita asioita ja ohjeita, jotka annettaisiin johdannon mukaan erillisinä. Kokonaisuudessaan käytännön kannalta olisi suotavaa sisällyttää uuteen ohjeeseen myös aikaisemmat ohjeistukset käytännön kokemusten perusteella tarkennettuna ja tarvittaessa uutta ohjeistusta lisäämällä.

Muilta osin poliisilaitoksella ei ole erityistä lausuttavaa yhtenäistämisohjeeseen.

Poliisipäällikkö

Markku Luoma

Apulaispoliisipäällikkö

Reijo Koivula